

شادی در همراهی والدین با کودکان

گزارشی از پیش‌دبستانی پارسا در منطقه ۳ تهران

سید جعفرین

اشاره

مجتمع آموزشی پسرانه‌ی پارسا که شامل سه دوره‌ی تحصیلی پیش‌دبستانی، دبستان و راهنمایی است در منطقه‌ی ۳ تهران قرار دارد. هر دی ماه امسال، چند روز بعد از تاسوعا و عاشورا، فرصتی دست داد تا از پیش‌دبستانی این مجتمع بازدید کنیم. با تشکر از همکاری دکتر محمد اظهاری رئیس مجتمع و خانم مهناز نایب جعفری مدیر پیش‌دبستانی پارسا، این گزارش را می‌خوانید.

این کار خودنشان است و جایی برای دعوانیت از همی لیتای کار، می‌نمود نظم و ترتیب برنامه‌ها را حدس زد. دکتر اظهاری می‌گوید: این پیش‌دبستانی با ۶۰ نوجوز پسر از وجود حدود ۲۲ مری کارآموده و یا تعدیده بهره‌میرد وی تأکید می‌کند که همدی مریان حجم هستند. اما دلیل این تأکید چیست؟

دکتر اظهاری توضیح می‌دهد که مدرسه‌ی پارسا وجهانای مذهبی دارد؛ از اسی‌رو در لیتای کار، عدای به کارگیری مرییل حجم برای نوجوزان پسر را ناری انستکل می‌نمانند. اما ما اعتقاد داریم که پیش‌دبستانی حلقه‌ی اتصال بین محیط خانواده و مدرسه است و بنابراین باید در پیش‌دبستی، شرایط به محیط خانه - یعنی فضای که مهر مادری در آن موج می‌زند - نزدیک‌تر باشد. به همین دلیل ما والدین را قلع کردیم که مرییل اگر حجم باشند، بهتر است علاوه بر تلاش برای انجام فعالیت‌هایی یا بهترین کیفیت برای نوجوزان، بخش عدای از برنامه‌های ما بر روی والدین متمرکز است. توجه به ارتباط مؤثر بین فرزندان و والدین یکی از محورهای عدی فعالیت‌های پیش‌دبستانی پارسا است.

بازدیدها از کتیفقه و روابط عمومی شروع می‌نمود. مسئول کتابخانه در مورد تنوع کتاب‌ها و چرچب آن‌ها توضیح می‌دهد: چرچب فرمز برای کتاب‌های بازی و سرگرمی است. کتاب‌های یا چرچب زرد کتاب‌هایی است که بچه‌ها می‌توانند یا خود به خانه ببرند تا والدین برایشان بچوانند؛ به همین ترتیب، رنگ نارنجی مخصوص کتاب‌هایی است که مری می‌تواند در کلاس استفاده کند؛ رنگ سبز برای کتاب‌های مذهبی است و کتاب‌های مربوط به واحد کارهای فعالیت هم با علامت خاصی مشخص شده‌اند. البته تعداد به نسبت زیادی هم کتاب برای والدین و مریان در کتیفقه داریم.

بخش اعانت

در کتابخانه، برای هر یک از نوجوزان، کارتکس ویژه‌ی تهیه شده است که در آن، اسمی کتاب‌هایی را که می‌درند، ثبت می‌کنند. تاکنی (یعنی جول و حوش اواسط دی‌ماه) هر یک از بچه‌ها به طور متوسط حدود بیست کتاب اعانت گرفته است. یک کارنامه در مورد کارتکس‌ها این است که هر یک از بچه‌ها عکس خود را هر طور که دوست داشته‌اند روی کارتکس خودنشان، نقلی کرده است. البته اگر کسی دیگری عکس آن‌ها را به این صورت می‌کشید، به طور حتم مشغری راه می‌ماند، اما

کلاس، شش تیلوی تصویری وجود دارد که دو تیلوی بزرگ تر، مربوط به تشویق و حضور و غیاب است

سوزه‌ای این تیلوها ورزشی است. به عنوان مثال، تیلوی حضور و غیاب یکی از کلاس‌ها به شکل زمی فوتبال است که غایب‌ها بیرون زمی هستند. همه‌ی نوگوزان، بازیکن‌هایی هستند که به شکل آدمک‌هایی نشان داده شده‌اند

و اما چهار تیلوی کوچک، شامل برنامه‌ی روزانه، انتقال اطلاعات، واحد فعالیت و مسئولیت است در هر هفته، نصف بچه‌های کلاس در هشت زمینه مسئولیت‌هایی را بر عهده می‌گیرند و در هفته‌ی بعد، نیم دیگر جایگزین می‌شوند.

حکم جمعری می‌گوید که روش انگیزشی «میریا» ما، در این جا، چندان رهیتی نیست از این رو تابلوی تشویق استفاده می‌ماهنه دارد و تلاش می‌شود همه‌ی نوگوزان تا پایان ماه به پایان مسیر طراحی شده در تیلو برسند

در یکی از کلاس‌ها، نوگوزی سعی دارد که همه چیز را برای ما توضیح دهد. لومی گوید که ساعت قبل کجا بودند، این چه برنامه‌ای دارند، غایب‌ها چه کسانی هستند و البته خودش را هم معرفی می‌کند آن‌ها ساعت قبل در کارگاه نمایش بودند

کارگاه نمایش و قصه

این کارگاه فضایی برای قصه‌گویی و اجرای نمایش است و البته

از خانم جمعری، مدیر پیش دبستانی می‌پرسیم که: در این پیش دبستانی چه سمت‌هایی وجود دارد؟ که ایشان این موارد را نام می‌برد: شورای طرح و برنامه‌ریزی، کارگاه طرح و برنامه، «مشاوره»، رابط عمومی، کتابخانه، کارگاه آموزش زبان انگلیسی، کارگاه نمایش و صد، و کارگاه هنر یا این توضیحات، به بحث دیگری راهنمایی می‌شویم.

کارگاه طرح و برنامه

اینجا کارگاه طرح و برنامه است «این را خانم جمعری می‌گوید و ادامه می‌دهد: ما یک شورای طرح و برنامه‌ریزی داریم برنامه‌ها و فعالیت‌ها در این شورا بررسی و پیش‌بینی می‌شوند. کارگاه طرح و برنامه، وظیفه‌ی اجرا و تولید دارد. در این واحد چند نفر به عنوان برنامه‌ریز آموزشی قصه‌گویی و نمایش، گرافیک و تکنولوژیست کار می‌کنند تمامی تیلوها، مواد آموزشی، دفترچه‌ها، تدارک نمایشگاه‌ها و موارد نوشتاری در این کارگاه طراحی و تولید می‌شوند

بخش عمده‌ای از زمن بازدید ما صرف بازدید از کارگاه طرح و برنامه می‌شود آن‌ها در سوزه‌های شنیدنی و به خصوص دیدنی در این کارگاه وجود دارد که به راحتی نمی‌توان از آن صرف‌نظر کرد

«مسئول کارگاه می‌گوید: ما علاوه بر واحد کارها، برای مناسبت‌ها هم برنامه‌ای پیش می‌کنیم. این برنامه‌ها در طی سال‌های مختلف ثابت نیستند و سعی می‌کنیم به تناسب زمان و امکانات، کارهای متنوعی ارائه دهیم به عنوان مثال، در محرم اسفل، در کلاس‌ها برنامه‌ی قصه‌گویی داشتیم و این برنامه با استفاده از کارت‌های قصه‌گو، تیلوی بزرگ و نمایش فعل اجرا می‌شد.

در هر واحد فعالیت، علاوه بر علوم ریاضی و «بهارت‌های کلاسی»، به گونه‌های دینی و اخلاقی هم توجه ویژه‌ای می‌شود نقش نوگوزان دفترچه‌های علوم و ریاضی دارند. یک دفترچه هم با عنوان «ماهرسا در حلقه» دارند که به آن‌ها امکان می‌دهد به تمرین واحد کارها در حلقه بپردازند»

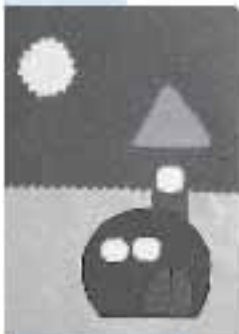
دکتر اطهری به مجموع گفته‌ها و مشاهدات این نکته را اضافه می‌کند: «ما نسریاطی را فراهم می‌کنیم که همه‌ی نوگوزان همه‌ی فعالیت‌ها را انجام دهند، اما به هر فرد این امکان را هم می‌دهیم بر اساس استعدادهاشان در زمینه‌ای که علاقه‌مندند، پیش‌تر فعال باشند»

کلاس‌ها

نسخه‌های کارهای کارگاه طرح و برنامه را می‌توان در کلاس‌ها مشاهده کرد هر کلاس نو همی دارد و علاوه بر سوزه‌های مشترک، نمونه‌هایی از ایده‌های «صوت و نوگوزان» نیز دیده می‌شود. در هر سه

عکس‌ها: رضا بهزایی

مدرسی مدیر

مهناز نایب جعفری، مدیر پیش‌دبستانی پارسا، از ۱۴ سال پیش، یعنی از بلوغ تا همین امروز، مسئولیت را بر عهده دارد. او دانش‌آموخته رشته مدیریت برنامه‌ریزی آموزشی از دانشگاه شهید بهشتی است. جعفری قبلاً از این کار، به مدت پنج سال مؤسس و مدیر یک پیش‌دبستانی و دبستان بوده است.

● رعایت نظم و انسجام در فضای امور و فعالیت‌ها

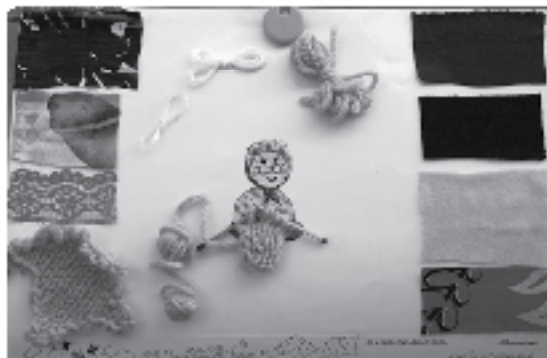
سؤال از مدیر

از حقم جعفری می‌پرسیم که بر اساس تجربه‌های تربیتی‌اش در طول حدود ۲۰ سال، چه موردی برای او درباره‌ی «مسائل تربیتی کشور بیش‌تر مورد توجه بوده است؟

پاسخ می‌دهد: «به طور عمومی و کلی، نگاه والدین به مدرسه عوض شده و توجهات آن‌ها افزایش یافته است. این در حالی است که اولاً نقش تربیتی بیش‌تر والدین ضعیف است و ثانیاً آن‌ها در جمل و وظایف مربوط به خودشان، «مسئولیت‌گفتاری» می‌پذیرند. علاوه بر این، کم‌رنگ شدن نقش تربیتی پدر، معضلی عمومی و جدی در «مسائل تربیتی خانواده‌هاست.»

دیدنی‌ها، گفتنی‌ها

- در گوندلی از حیاط پیش‌دبستانی پارسا، جایی برای تن‌بازی بچه‌ها در نظر گرفته شده است.
- در ورودی پیش‌دبستانی دو تابلو دیده می‌شود که آن‌ها را کارگاه طرح و برنامه طراحی و اجرا کرده است. یکی از این دو تابلو نشان دهنده «فصل سال» و دیگری نشان دهنده «واحد فعالیت» است. تابلوی فصل در طول فصل مورد نظر، به تدریج تغییر می‌کند.
- تعیز و مرتب بودن فضای عمومی پیش‌دبستانی چشمگیر است.
- «محتج» هر سال یک جشن نیکوکاری بزرگ برگزار می‌کند که در طی آن، کارهای نوآموزان توسط والدین و سایر بازدیدکنندگان خریداری می‌شود.
- در چند نوبت نمایشگاه‌هایی از فعالیت‌های نوآموزان برای والدین آن‌ها تشکیل می‌شود که آثار تربیتی خوبی بر روی کودکان دارد.
- هم بر در ورودی اتاق «مدیر» و هم بر دیوارهای آن، نشانه‌هایی از پیش‌دبستانی بودن جایی که در آن حضور دارید، دیده می‌شود.

۲ لوحی واحد نگر مسئول در مدرسه پیش‌دبستان

فضای خنوبی تصویرساز

مبنای فعالیت‌ها مشارکت فعال خود بچه‌هاست. در این کارگاه، انواع نمایش‌های عروسکی توسط مربیان یا نوآموزان اجرا می‌شود. فضای کلاس بر اساس موضوع واحد فعالیت هفته‌ای سه بار نمایشی را تعریف کرده و در پایان هفته هم یک گروه، نمایش را برای فضای کلاس اجرا می‌کند. برنامه‌ی زبان انگلیسی هم در این کارگاه و در هر هفته سه بار اجرا می‌شود.

مشاوره

«مشاوره یکی از فعال‌ترین بخش‌های پیش‌دبستانی پارسا است. برنامه‌های مشاوره در سه حوزه عمومی، فردی و گروهی برگزار می‌شود. فضای نوآموزان پررنگ‌ترین مشاوره‌ی معضلی شامل انواع فرم‌ها و پرسش‌نامه‌ها در زمینه‌های مختلف دارند. در صورت لزوم برای نوآموزان و والدین آن‌ها مشاوره‌های فردی هم برگزار می‌شود. در جریان سال تحصیلی، سه یا چهار کارگاه به عنوان مشاوره‌ی گروهی اجرا می‌شود که هر یک از والدین موظف‌اند حداقل در دو کارگاه شرکت کنند. موضوعات کارگاه‌ها بر مبنای نیازسنجی و وظایف مشکلات والدین انتخاب می‌شود.

مربیانی طی فرم‌هایی که در زمین‌های معلومت تکمیل می‌کنند، گزارش‌هایی از وضعیت تک‌تک نوآموزان به مشاور می‌دهند. یک فرم همگنی هم با عنوان «جملات توصیفی» برای پیل کلی «مسائل کودکان توسط مربیان پیش‌بینی شده است.

نگاه مدیر

- جعفری «صورت‌ها و ویژگی‌های کارخان» در پیش‌دبستانی پارسا را چنین برمی‌شمارد:
- دیدگاه خاص به تربیت یا محرومیت تربیت دینی؛
 - توجه ویژه به کیفیت گرایی؛
 - استفاده از تمرکز «مشارکتی» که ما آن را رمز شناختی و موفقیت می‌نامیم.
 - موضوعیت‌سنجی و حرکت متناسب با نیازهای زمان.
 - استفاده از نیروهای کارآمد و متعهد و توجه به بهره‌مندی و ارتقای گل.
 - خلاقیت و نوآوری در فعالیت‌ها.

